MĂŢĂRAIE

— "Spew" 1994 —

de Neal Stephenson

Traducerea: Florin Pîtea

Mda, ştiu că-i plicticos din partea mea să-ţi trimit un text de-ăsta simplu, bătrânesc, şi sper că n-o să ştergi, pur şi simplu, mesajul, fără să-l citeşti.

Dar ce pot să spun, am terminat engleză principal. Pe video ies ca un trecător înlemnit. Sunt genul de individ care se descurcă numai cu text. Pariez c-o să crezi că e demodat sau aşa ceva. Deci, lasă-mă să îi spun toată povestea, începând din locul unde cred că am greşit.

Aş mânca rahat dac-aş zice că nu eram emoţionat când mi-au băgat acele, mi-au lipit trozii, mi-au băgat capul în Marele Magnet Rece şi au deschis un canal direct de la Măţăraie[1] către sufletul meu nemuritor. Bineînţeles că nu-i spuneau Măţăraie, şi nici eu nu-i ziceam aşa - în fond, vroiam slujba. Dar cum puteam să nu-i spun aşa când Firele sale erau diferite ca şuviţele ce se revărsau însorite de pe scalpurile suple ale manechinelor din reclamele la şampon împotriva mătreţei?

Menţionez imaginea asta pentru că a fost prima chestie pe care am văzut-o când au dat drumul la Măţăraie, iar eu nici măcar nu eram gata. Nu că ar putea cineva să se pregătească vreodată pentru temutul Examen de Polisurf. Supraveghetorii au venit să mă ia când au fost ei gata, probabil mi-au luat adresa din cererea aia de angajare care se îngălbenea în dosarele lor infinite, m-au smuls drept dintr-un vis înceţoşat de mahmureală cu o linie narativă care o luase razna rău, genul de vis pe care victimele accidentelor probabil îl au în partea din spate a ambulanţei. În seara dinainte trăsesem nişte vodci în camera de zi, hotărâsem să nu risc urcuşul pe scări şi mă transformasem încet într-o mumie în timp ce zăceam în comă pe canapeaua noastră din camera de zi - Prima Canapea Construită Vreodată, o canapea tapiţată în orlon de culoarea fructelor avocado, care absorbise atâta catran, nicotină şi sebum de-a lungul timpului încât acum părţile de la mijlocul pernelor căpătaseră nuanţa neagră a pielii de vinilină. Când m-au sculat cu telefonul încheieturile nu mi se puteau mişca, nici ochii nu mi se puteau deschide: a trebuit să dau peste cap la rând patru pahare de 800 cu apă de robinet ca să-mi refac plasma uscată şi congelată.

O jumătate de oră mai târziu sunt în Oraşul Televiziunii.

---

[1] Spew.

Un milion de etaje mai jos, sloiuri de gheaţă cenuşiu-gălbuie, ca nişte dinţi sparţi, se macină unele pe altele imediat sub suprafaţa fluviului Hudson. Am semnat toate documentele de disculpare, iar ei îmi coboară casca Squid[2] pe cap şi fără vreun avertisment POC Măţăraia porneşte şi prima chestie pe care o văd e o gagică fotomodel care-şi scutură capul cu ultra-încetinitorul, părul ei adorabil licărind pentru că are atâtea reflectoare care i se încrucişează pe cap încât e pe cale să ia foc, iar în comentariul vocal vorbeşte despre faptul că problema mătreţei e numai o amintire păcătoasă, jenantă, din adolescenţă, trecută acum împreună cu coşurile şi (dacă mi se permite să umplu spaţiile albe) cordeala cu tipi scârboşi care n-or să aibă niciodată o slujbă cu salariu. Iar eu cred că e drăguţă şi tot tacâmul, dar îmi trece prin cap că e o chestie tare greţoasă - vreau să zic, gagica asta a recunoscut că în trecut răspândea viscole de fiecare dată când dădea din cap, şi uite-o aici, sub opt megawaţi de lumină cu halogenuri cu filtre de culoare, şi ştiu că ar trebui să mă gândesc cât de multă măţreaţă s-ar cerne în preajma ei chiar acum dacă n-ar fi renunţat la vechiul ei set de produse pentru întreţinerea părului în favoarea...

Clic. Fireşte, nu mai face clic cu adevărat niciodată, nimeni n-a folosit comutatoare mecanice cam de prin anii '50, dar nişte terminale ale Măţăraiei emit un clic sintetizat - au conectat un televizor Sylvania din 1955 într-un studio de înregistrări digitale undeva şi-au pus un bătrânel de la azil îmbrăcat într-un maieu să vină clătinându-se până la el şi să dea înainte şi înapoi între canalul 4 şi canalul 5 de câteva ori, l-au plătit şi l-au concediat, apoi au comprimat sunetul şi l-au inseminat în ROM-urile fundamentale ale terminalelor ca să auzim clicul liniştitor când sărim de la un Cablu la altul. Şi chiar asta se întâmplă acum; numai că eu n-am atins o telecomandă, nici măcar n-am o telecomandă, ăsta fiind tot rostul Polisurfului. Acum e un pălmaş care cântă la banjo, aoleu, este chiar o reluare a emisiunii Hee Haw, refăcută digital, îngheţată în limbaj binar pur până la colapsul universului.

Clic. Iar eu rezist impulsului de a spune: „Staţi puţin, Hee

---

[2] Squid - calmar, (lb. engl.) În cazul de faţă, termenul este un acronim pentru Super Conducting Quantum Interference Detector - Detector de interferenţe cuantice cu superconductivitate. (n. trad.)

Haw e spectacolul meu preferat.”

Ei bine, am o mulţime de spectacole preferate. Dar eu şi colegii mei de apartament ne uităm întotdeauna la Hee Haw. Însă tot ce apuc sunt două sau trei acorduri din banjo şi o imagine a zâmbetului ciudat de prietenos al cântăreţului la banjo, iar apoi *clic* e un Buick LeSabre '77 care trece printr-o balustradă în SoCal şi explodează într-o sferă de foc înainte ca măcar să fi atins solul, ceea ce e una dintre chestiile mele preferate în privinţa televiziunii. Mă uit la asta o vreme şi tocmai când intru într-o moleşeală drăguţă provocată de Măţăraie, începe un videoclip rap, puştani albi dintr-o parcare din Clackamas care chiar şi-au pus casa mobilă pe suspensii hidraulice ca să poată să se încline şi să ţopăie prin aer în timp ce cocălarii pun de-un bairam înăuntru. Chiar şi santinelele de pe acoperiş se bâţâie, trebuie să se bâţâie, folosindu-şi automatele AK-47 ca pe nişte prăjini de jongleri pentru a-şi păstra echilibrul. Sub reflectoarele TV, baionetele placate cu crom scânteiază ca nişte aparate de fotografiat cu unică întrebuinţare la spectacolul dintre reprize pe Orange Bowl.

Şi lucrurile merg tot aşa. După douăzeci de clicuri pe parcursul testului mi-am lăsat frica în urmă, fac Polisurf ca un zeu încarnat al canapelelor, atenţia mea trece ca un laser spaţial peste nenumăratele Cabluri ale Măţăraiei, fiecare Cablu un torent, toate cuplate laolaltă pe banda panascopică a fibrei optice ca şi când conţinutul fiecărei Periferii din America Mărită ar fi fost îndesate în fălcile unei maşini uriaşe de tocat şi eliminate sub forma unor şuviţe nesfârşite, nenumărate, de păr îngeresc policrom. După vreo oră am intrat într-o rutină fără ca măcar să ştiu asta. Fac surfing printre vreo douăzeci de Cabluri. Subconştientul meu este ca un homuncul retardat adormit pe canapeaua creierului meu reptilian, cu degetul mare rătăcind nebuneşte pe tastatura celei mai mari telecomenzi din lume. Arată ca un haos, chiar şi pentru mine, dar pentru supraveghetori, care-mi priveau toate liniile de poligraf suprapuse pe imaginea video şi-mi urmăreau tensiunea arterială şi dilatarea pupilei, există un factor straniu de atracţie undeva acolo, şi dacă este cel care trebuie...

- Felicitări, zice supraveghetorul, iar eu îmi dau seama că aparatul rece, care absoarbe mintea, a fost retras în tavan.

Încă mai sunt concentrat asupra Măţăraiei. Mă aduce la

realitate sora medicală, o borfelină care smulge electrozii autocolanţi de unică întrebuinţare, plini de păr de pe corpul meu.

Deci, după o săptămână încă mă mai întreb cum am căpătat slujba asta: membru al patrulei de pe autostrada informaţională. Nu-i spunem aşa, fireşte, titlul postului este Revizor de Profile Rangul 1. Dar dacă Măţăraia este o autostradă, imaginează-ţi un tânăr cu fălci solide, bine bărbierit, care pândeşte în umbra unei pasarele aeriene, iar placa ta de înmatriculare se reflectă în bălţile de mercur ale ochelarilor săi în timp ce treci vâjâind pe lângă el. Diferenţa cheie: nu arestăm niciodată pe nimeni, pur şi simplu ne place să privim.

Stăm în nişe în Oraşul Televiziunii, cu instalaţii RV legate în chingi pe capete, grokkând Profilurile oamenilor în Spaţiul DemoTainment n-dimensional unde demografia, distracţiile, obiceiurile referitoare la consum şi antecedentele de credit se intersectează toate pentru a defini un univers imaginar ciudat care e la fel de sucit şi încurcat ca şi acele animale făcute din baloane care se ivesc în mod atât de straniu, lipăind şi tremurând, din mâinile clovnilor care rătăcesc fără rost prin cartierele turistice ale marilor noastre oraşe. Trebuie orientare spaţială a-ntâia ca să nu te rătăceşti, întoarcem capul, iar Demosfera se mişcă împrejurul nostru; arătăm cu degetul ceva interesant - nucleul galactic distinct format de Profilul vreunui tip - şi zburăm către acesta cu viteză superluminică. Ce naiba, zburăm chiar prin mijlocul nucleului, facem tonouri prin declaraţiile de dobândă anuală la creditul ipotecar al numitului tip şi ne zbenguim prin dosarele lui cu analize urinare. Fireşte, iluzia RV nu ţine pasul cu mişcările noastre chiar cum ar trebui, aşa încât celor mai mulţi dintre noi li se face rău de-a lungul primelor câteva săptămâni până când învăţăm să ne mişcăm capetele încet, ca nişte turele de tanc. Poţi întotdeauna să-ţi dai seama cine e nou-venit după suportul ocularului lipit sub ureche, mirosul puternic de apă de gură şi buzele cenuşii.

Zburăm prin Demosfera, noi, oamenii de la Divizia de întreţinere a Bazelor de Date şi, cu toate că Demosfera aparţine concernului General Communications Inc., oamenii de rând din lume sunt aceia care-i dau formă - de fiecare dată când un tip surfează pe un canal diferit, Demosfera observă că îl plictiseşte programul A şi-l interesează mai mult, pe moment, programul B.

Când cecul cu salariul unui tip este trimis prin intermediul info-autostrăzii, numărul de pe ultimul rând al cecului este introdus în Profilul său, iar dacă apel tip l-a primit făcând telenaveta ştim şi despre asta - lungimea pauzelor lui de cafea şi mărimea vezicii sale urinare sunt o carte deschisă pentru noi. Când un tip cumpără ceva pe info-autostradă, asta intră în Profilul său, iar dacă se-ntâmplă să fie ceva la care a văzut recent acolo că se făcea reclamă, numim interesantă chestia asta, şi când foloseşte info-autostrada ca să vorbească la telefon cu prietenii şi familia, noi Revizorii de Profile putem să-i navigam reţeaua socială până la un catralion de repetiţii fractale, prietenii prietenilor prietenilor prietenilor lui, ce cumpără şi ce privesc şi dacă există o corelaţie.

Deci acum este după un an. Am parcurs mulţi megaparseci prin Demosfera, pot să disting un Profil anormal dintr-o ochire şi să-mi anunţ superiorii. Sunt vag conştient de două lucruri: (1) că testul meu anual de polisurf are rezultate enorme şi (2) am o şansă decentă să fiu avansat Revizor de Profile Rangul 2 şi să primesc o nişă cu vreo douăzeci şi cinci la sută mai mare şi cu ceea ce voi alege dintre trei combinaţii diferite de culori şi patru configuraţii de decor aprobate în prealabil. Dacă arăt nişte perseverenţă, depun nişte Efort Suplimentar, desfac picioarele la comandă, s-ar putea ca într-o zi să mi se dea un scaun cu cotiere.

Dar hai să nu ne facem iluzii. Trebui să trec prin testul ăla de Polisurf mai întâi. Şi, în mod straniu, sunt emoţionat. Sunt emoţionat din cauza spectacolului Hee Haw.

De ce s-a îndepărtat subconştientul meu de Hee Haw la surfing? Asta nu mi-a semănat deloc. Şi totuşi, poate că asta fusese chestia care-mi adusese slujba.

Tulburător gând: mahmureala. Eram într-o dispoziţie groaznică, iute la mânie, reacţionar, prozaic - pe scurt, insulta temporară la adresa creierului mă transformase într-un candidat ideal pentru slujba asta.

Dar de data asta or să vină şi-or să mă pună la test la o oră aleatorie, când o să fiu la lucru. N-am cum să aranjez să fiu mahmur, decât dacă rămân mahmur timp de două săptămâni la rând - greu de aranjat. Sunt un impostor. Curând au să ştie; vor urma dezonoarea, sărăcia.

O să-mi pierd slujba - slujba mea salariată cu plan

medical şi plan stomatologic şi chiar cu un plan de pensie. Nici măcar n-am ştiut ce-i aia pensie până când consilierul pentru beneficii al angajaţilor nu mi-a vândut pontul, şi aproape că n-am mai ştiut de mine de entuziasm. Timp de câteva săptămâni am fost precum conchistadorul ăla norocos din poezie - vajnicul cum-îl-cheamă tăcut pe-un pisc din Darien - în timp ce contemplam această închipuire dezlănţuită: douăzeci de ani de teren accidentat dinaintea mea conducând către un ocean de Lenevie care se întindea pană la marginea luminată de soare a lumii, sau până la capătul speranţei mele de viaţă, indiferent care venea mai întâi.

Aşa încât acum sunt speriat de fac pe mine din cauza următorului test Polisurf. Şi-apoi, sper.

Comandantul meu de divizie se apropie de mine în Demosferă, un cap uman alienat care poartă o pălărie melon ca emblemă a rangului.

— Urmează-mă, Stark, zice el, trimiţând comanda ca pe o flegmă bronşică, şi înainte să pot măcar spune „Da, domnule” încerc să mă ţin după el, fentând prin Spaţiul DemoTainment.

Iar zece minute mai târziu navigam pe o orbită standard împrejurul Profilului tău.

Şi de la distanţă medie pare destul de normal. Pot să văd dintr-o privire că eşti o femeie albă necăsătorită în vârstă de douăzeci şi patru de ani, neo-derizivă cu simpatii post-deziluzioniste, cu veniturile oscilând într-o spirală mortală împrejurul liniei sărăciei, cheltuieşti pe rimel mai mult decât se cuvine cu adevărat comparativ cu celelalte investiţii cosmetice ale tale, care sunt în categoria Modestă Inferioară - aş paria că eşti pasionată de vreo marcă exotică - nu ai apendice, grupa 0 pozitiv, HIV-negativă, nu-i telefonezi mamei tale suficient de des, petreci o oră pe zi vorbind cu prietenele tale, preferi telefonul vocal celui video, îţi place muzica irlandeză ca şi obişnuitul rock inteligent dar primitiv, vâscos dar dansabil pe care cineva ca tine fireşte că l-ar asculta. Modul în care utilizezi Măţăraia urmează un curs bulimic - obişnuieşti să te uiţi două zile la rând şi apoi nu-i dai drumul o săptămână.

Însă ştiu că problema nu poate fi atât de simplă, comandantul nu m-ar fi adus aici pentru că era îngrijorat de dezechilibrul rimelului tău, trebuie să fie altceva. Decid să merg la plezneală.

— Doamne, şefu', ceva nu e-n regulă aici, zic, profilul ăsta arată normal - prea normal.

Trucul prinde. Prinde ca un set de anvelope de zăpadă. Capul său fără corp se roteşte şi se uită fix la mine, un oval video bidimensional în Spaţiul DemoTainment.

— Ai văzut asta!? zice.

Acuma am intrat până la gât.

— Doar o bănuială, şefu'.

— Dă-i de capăt, iar pe la sfârşitul săptămânii o să-ţi alegi scheme de culoare, zice, apoi o-ntinde ca o rachetă artizanală.

Deci asta e; dacă pun gheara pe o avansare înainte de următorul examen Polisurf, or să fie mult mai iertători dacă, să zicem, mica jigodie de canapea din bulbul meu rahidian alege să se uite la Hee Haw timp de o juma' de oră, sau aşa ceva.

De-aici înainte intru în Stare de Pândar deplină, îţi pun sub observaţie Profilul, fac tabără în mijlocul declaraţiilor tale pentru impozitul pe venit, dansez ca un păianjen prin Reţeaua ta Telefonică Socială, te urmăresc prin Artera Comercială Virtuală încercând să prevăd ce haine ai de gând să cumperi. Îmi trebuie cam zece minute ca să-mi dau seama că ai tot cumpărat rimel pentru una dintre prietenele tale care a fost concediată de la locul de muncă anul trecut, aşa încât asta rezolvă mica ghicitoare. Apoi devin tensionat fiindcă indiferent ce ciudăţenie a atras atenţia comandantului asupra ta, aceasta pare să nu se mai afle acolo. Aproape ca şi când ai şti că te priveşte cineva.

OK, hai să eliminăm asta: e mostruos. Să fii monstru este un rol pe care cineva trebuie să-l preia pentru ca societatea să rămână liberă şi, prin urmare, prosperă (sau e cumva invers?).

Urmăresc un scop mai mare care nu este deloc monstruos. Mă gândesc la Adderson. Fiecare dintre noi, stând în nişele noastre, se gândeşte întotdeauna la Adderson, care a început ca Revizor de Profile Rangul 1, exact ca noi, şi acum este vicepreşedinte la Dynamic Programming de la Dynastic Communications Inc. şi câştigă de la opt la nouă cifre pe an, în funcţie de şansa de a-şi exercita opţiunile de tranzacţionare a acţiunilor. Într-o zi, tânărul Adderson verifica un Profil care nu se potrivea cu normele stabilite şi, urmând reţeaua de telefonie socială a subiectului, a remarcat un stil de viaţă: Existenţialişti din Treapta Universitatii Superioară care începeau să meargă la bi-

serică. M-ai auzit bine: Adderson a descoperit de unul singur Noua Automulţumire.

Era o nişă neexploatată a pieţei de proporţii cavernoase: ceva mai mult de a suta parte dintr-un procent al populaţiei. La mai puţin de şase ore, Adderson descinsese la locuinţa-rulotă cu o Echipă de Dezvoltare Rapidă de avocaţi din domeniul divertismentului şi asistenţi pentru dezvoltare şi lansase noul canal cu cea mai rapidă creştere din câte îşi croiseră vreodată drum prin împletitura groasă a Măţăraiei.

Îmi închipui că e ceva în privinţa ta, fetiţo, care o să mă transforme în următorul Adderson, iar pe tine în următoarea Emblemă a Măţăraiei - vocea unei generaţii, sirena de la prora unui canal al Măţăraiei, un canal drept şi lustruit conducând direct la inima unei pieţe necunoscute şi neexploatate până în prezent. Apropo, ştiu cât de groaznic sună asta.

Aşa încât stau până târziu în nişa mea şi sap ceva mai adânc, urmându-ţi Profilul până în negura timpurilor. Dosarul tău cu împrumuturi are găuri, cum e la modă - dar asta-i marfă, nici chiar Dumnezeul din Noul Testament nu-i atât de iertător ca sistemul de credit pentru consumatori. Ai spart mulţi dolari din când în când la atelierul cu licenţă BodyMod din cartierul tău ca să-ţi perforezi pielea („amplificare topologică”) şi, o dată, să te tatuezi; un tatuaj de dimensiuni medii #P879 pe sânul stâng. Accesarea bazei de date grafice BodyMod (disponibilă, fireşte, prin Măţăraie) informează: „(c)1991, Ray Troll din Ketchikan, Alaska”. Propriul sondaj de piaţă al corporaţiei BodyMod asupra acestei mici nestemate arată că a devenit prima dată populară pe scară largă pe scena muzicală din Seattle.

Deci intriga se complică. Plec din nişa mea. Decid să plec în misiune secretă.

N-ai fi crezut că un Revizor de Profile Gradul 1 ar face chestia asta, este? Dar sunt exact ca tine, sau eram acum un an. Tot ceea ce trebuie să fac este să sap un metru mai în adâncime în sedimentele grămezii mele de rufe murdare, care au devenit metamorfice din cauza căldurii şi presiunii prelungite.

În timp ce mă îmbrac îmi trece prin cap că mi-ar prinde bine să fiu supus şi eu la nişte căldură şi presiune prelungite.

Dar nu mă pot gândi la asta, sunt un profesionist, am o treabă de făcut şi, cinstit să fiu, m-aş putea lipsi de această

intuiţie nedorită. Exact asta mi-ar trebui, ca misiunea cea mai importantă din cariera mea să se transforme într-o vânătoare de bijba. Încerc să-mi alung asta din minte, încerc să mă pierd în terminalele de înaltă definiţie ale Măţăraiei din vagonul de metrou, acolo unde obişnuiau să fie reclamele la moteluri pline de gândaci. Se trece de la un Cablu la altul urmând un tipar iraţional şi mă întreb cine are sarcina să facă surfing pe canale în metrou; poate că asta o să fac pentru a-mi câştiga traiul de azi într-o săptămână.

Chiar înainte ca trenul să oprească în staţia ta, terminalul din faţa mea, trece la episodul #2489 din Hee Haw. E o scenetă comică. Cântăreţul la banjo joacă un rol secundar, stând pe un balot de fân în partea din spate a unei camionete - destul de surprinzător, mestecă un fir de iarbă. Treaba lui este să râdă la glumele răsuflate, însă nu e decât un cântăreţ la banjo, nu un actor, nu ştie instrucţiunile de bază, nu se poate abţine să se uite la camera de filmat - se uită la mine. Observ pentru prima dată că irişii lui sunt de culori diferite. Îmi ridic gulerul jachetei când cobor din metrou, simţind ochii ăia monstruoşi în ceafă.

Am descoperit deja multe lucruri despre infrastructura vieţii tale care, probabil, îţi erau ascunse şi ţie, inclusiv poziţia ta în lanţul trofic, care este după cum urmează: grupul SRVX este cel mai mare zaibatsu din industria serviciilor. Ăştia deţin cinci reţele hoteliere diferite, dintre care Hospicor este a doua ca mărime, dar numai a patra ca profitabilitate. Hotelurile Hospicor sunt aranjate în straturi: la bază avem Catchawink, care sunt compartimente cu monezi pentru oameni în aeroporturi, totul acoperit cu o folie de plastic care se desprinde dintr-o rolă uriaşă, ca şi când ai dormi într-un prezervativ uriaş, larg. Apoi avem Mom’s Sleep Inn, un lanţ de moteluri care-şi oferă serviciile camionagiilor şi vagabonzilor fără locuinţă; The Family Room, cărora în prezent le iau spuza de pe turtă Holiday Inn; Kensington Place, care-l vizează pe călătorul în interes de afaceri care este cât se poate de important; şi Staţiunile Preferate Imperion.

Văd că lucrezi pentru hotelul Kensington Place Columbus Circle, care e prea departe de parc şi prea lipsit de privelişte ca să fie un Preferat Imperion, cu toate că e într-o clădire veche foarte drăguţă. Deci eşti, ca să fiu exact, recepţioneră, şi lucrezi acolo în schimbul de seară.

Mă apropii de intrarea în hotel la 8:05 p.m., făcând sărituri în lungime peste rezervoare vaste de noroi gri-maroniu şi evitându-i pe tinerii care vor să-mi schimbe banii în dolari Hong Kong. Uşierul este prea preocupat cu bătutul unei ţigări Camel proaspete pe osul de la încheietura mâinii ca să-mi deschidă uşa, aşa încât o deschid eu.

Holul recepţiei arată puţin ciudat fiindcă nu l-am văzut decât la TV, prin camera aia de luat vederi de-acolo sus, din colţ, cu lentila ei distorsionantă pentru unghiuri largi, care transmite direct în Măţăraie, desigur. Timp de o clipă sunt ameţit şi fac un fel de piruetă beată în mijlocul holului, iar în cele din urmă îmi recapăt stăpânirea de sine şi pun colimatorul pe Tine, care stai în picioare îndărătul biroului de recepţie cu Evan, colegul tău cu bărbuţă de ţap, amândoi arătând stângaci (după cum sunt sigur că ai fi prima care s-o afirme) în uniformele voastre bleumarin Kensington Place, care ar fi aproape demne dacă n-ar avea vipuşti maro şi ecusoane din imitaţie de alamă cu numele voastre.

Timp de câteva minute lungi stau mai mult sau mai puţin ca un idiot chiar acolo sub candelabrul cel mare, privind cum te ocupi de o amărâtă de clientă. Sunt prea uluit ca să mă mişc fiindcă ceva mare şi greu îmi urcă prin cap. Nu-s sigur exact ce.

Însă îmi dă senzaţia de Mare I. Şi nu mă refer numai la Impulsul sexual, deşi e prezent şi acesta.

Clienta e pe cale să izbucnească în plâns pentru că frigiderul din camera ei e stricat şi ea are un fel de medicament care trebuie ţinut la rece, altfel ea n-o să se trezească mâine dimineaţă.

Nu, e mai rău de-atât, în camera ei nu e nici un fel de frigider.

Evan sugerează ca femeia să lase medicamentul pe partea dinafară a pervazului ferestrei peste noapte. Este un moment nepreţuit, îmi vine să ridic un carton mare cu 9,80 scris pe el. Unele dintre Momentele Televizate preferate de mine au fost la televiziunea de supraveghere, momente precum acesta, dar e nevoie de răbdare. Trebuie să aştepţi faza. De obicei, la un hotel Kensington Place nu trebuie să aştepţi prea mult.

În timp ce v-am privit pe Canalul de Pază pe Evan şi pe tine de-a lungul ultimelor câteva zile, am încercat să-mi dau seama dacă voi doi sunteţi pe felie. E greu, deoarece camera de

luat vederi nu-mi dă semnal audio, trebuie să aflu răspunsul din limbajul corpului. Şi după o analiză minuţioasă a reacţiilor instantanee, bănuiesc că eşti unul din acele genuri periculoase care în mod inocent transmit mesaje pozitive în limbajul corpului către toată lumea. Genul de fată care ar trebui să aibă pe cineva care să meargă la zece paşi în faţa ei cu o lumină roşie intermitentă şi un clopot care sună. Exact genul meu.

Femeia pleacă val-vârtej, înlăcrimată, miorlăind ceva despre avocaţi. Rezist pornirii de a aplauda şi stau acolo cam un minut, aşteptând să fiu întâmpinat. Tu şi Evan mă ignoraţi. Mă apropii de birou. Îmi dreg vocea. Vin până lângă birou şi-mi pun geanta pe el chiar acolo şi oftez foarte tare. Evan tastează la întâmplare pe calculator şi tu ordonezi greşit mii de fişe minuscule pentru avizier, de culoarea bananelor vechi, într-un mic sertar din lemn.

Inspir şi deschid gura ca să zic mă scuzaţi, dar Evan mă întrerupe:

— Clienţiiiihhh... tre'i să-i iubeşti.

Zâmbeşti cu răutate şi-i arunci o mică privire conspirativă cochetă. Nimeni nu s-a uitat la mine încă. Asta e bine. Îţi recunosc tehnica de la camera pentru supraveghere: recepţioner bun, recepţioner rău.

— Rezervare pentru Stark, zic.

— Stark[3], spune Evan, şi-şi învârte numele prin cap cam un minut, nedorind să înceapă treaba până când nu mi-a deconstruit numele.

— Asta-i cuvântul german pentru „puternic”, corect?

— E cuvântul german pentru „dezbrăcat”“, zic.

Evan coboară privirea către ecranul computerului, învins şi umil pe moment. Râzi şi priveşti în sus spre mine pentru prima dată. Ce vezi? Vezi un tip care arată destul de mult ca tipii cu care-ţi petreci timpul.

Îmi trag mânecile puloverului scămoşat până la coate şi-mi aşez un antebraţ pe birou. Tatuajul iese mult în evidenţă pe pielea mea de meseriaş într-ale vodcii, iar în partea periferică a câmpului vizual îţi disting ochii privind în sus timp de o clipă, observând dreptunghiul negru, ţeasta, peştele cu cruce. Apoi

---

[3] Schimbul de replici se bazează pe semnificaţia în engleză a cuvântului stark = gol, despuiat, care apare în expresia stark naked - gol puscă. (n. trad.)

mă prefac că mă ruşinez, fac un pas îndărăt şi-mi trag mâneca în jos din nou - nu vreau să vezi că tatuajul este vechi doar de vreo zi.

— Nici o rezervaţie pentru Stark, spune Evan, exact la timp.

Sunt liniştit, mă aştept la asta; ăştia pierd toate rezervările.

— Dar-ar naiba în calculatoarele-astea, zic. Aveţi ceva camere goale?

— Doar un apartament. Şi câteva camere cu tarif redus, pentru cine vrea să facă economie, spune el, lansând o dublă provocare: am dolarii pentru cel dintâi sau tupeul pentru cele din urmă?

— O să iau una din camerele cu tarif redus, zic.

— S'teţi sigur?

— Precis ca HIV-ul.

Evan ridică din umeri, echivalentul recepţionerului de hotel pentru emiterea unei dezvinovăţiri legale de douăzeci de pagini, şi îmboldeşte calculatorul, care este destul de amabil ca să scuipe o cartelă-cheie, proaspăt imprimată cu un cod aleatoriu. De asemenea, trimite un şuvoi de biţi la etaj către încuietoarea computerizată de la uşa mea, spunându-i că-s meseriaş, urmează să fiu lăsat înăuntru.

— V-ar plăcea să vă conducă cineva la cameră? zice Evan, uitându-se cu falsă surprindere prin holul recepţiei, care desigur că e lipsit de hamali.

Reacţionez în singurul mod posibil: chicotesc cu un aer sumbru.

— Asta-i bună, Ev! - şi-mi iau geanta în spinare.

Singura ferastră a camerei mele are vedere către un horn îngust care, ca mărime şi funcţie, e undeva între un tunel de aerisire şi o ghenă de gunoi. Unele petice din covorul miţos au fuzionat în formaţiuni crustă misterioase, iar în colţurile băii fire de păr pubian s-au adunat în ghemotoace cârlionţate. În colţ e un robobar, însă uşa poate fi deschisă numai pe jumătate pentru că se loveşte de radiator, un model de douăsprezece tone din fier forjat care, întâmplător, o dată sau de două ori pe oră, face un zgomot ca o piatră ce loveşte un parbriz. Robobarul este gol în cea mai mare patte, dar strecor un braţ în el şi smulg un Mai

Tai[4] la cutie, ştiind că selecţia va fi afişată instantaneu pe ecranele calculatoarelor de jos, unde tu şi Evan vă veţi amuza în trecere pe seama gusturilor mele aiurite.

Da, acum ne supraveghem unul pe altul. Deschid valiza şi-mi scot propriul terminal al Măţăraiei din cutie, deconectez aparatul camerei şi-l pun pe al meu în priză. Apoi încep să deschid ferestre: mai întâi, în stânga sus, tu şi Evan într-o imagine alb-negru cu deschidere unghiulară mare. Apoi un episod din Starsky şi Hutch pe care mi s-a întâmplat să-l remarc. Părul lui Starsky e foarte mare în episodul ăsta. Iar apoi deschid şi o fereastră cu date şi o leg la cablul care iese din terminalul tău, acolo jos la birou.

Revizorii de Profile pot face asta pentru că securitatea datelor în Măţăraie e o glumă. A fost făcută în mod intenţionat o glumă de către administraţia guvernamentală pentru ca ei, şi noi, şi oricine altcineva cu o carte de credit Radio Shack şi o diplomă de şcoală comercială să poată spiona pe oricine.

Mă întind pe pat şi-mi beau cu înghiţituri mici execrabilul Mai Tai din cutia lui metalică grea, ruginită, şi mă uit la Starsky şi Hutch. Din când în când are loc ceva activitate la birou şi vă urmăresc pe tine şi pe Evan câteva clipe. Când Evan îşi utilizează terminalul, rânduri de text ASCII mi se derulează în fereastra pentru date. Nu pot să nu observ că atunci când Evan nu trage chiulul în mod activ poate să tasteze în rafale cu o viteză mai mare de două sute de cuvinte pe minut.

De la Starsky şi Hutch trec la o reluare L.A. Law şi pe urmă la Larry King În Direct. Se difuzează ştiri locale, apoi apare Dave, şi la ora când îşi prezintă el lista Top Ten, văd activitate la birou.

Este un tânăr domn cu părul crescut mult dincolo de epoleţii paltonului său din lână neagră excesiv de supradimensionat. Picioare goale, păroase, apar de sub marginea paltonului şi sunt înfipte în bascheţi vechi, mari şi scămoşaţi. Poartă nu o geantă pentru haine, ci o chitară.

Pentru prima dată de-a lungul serii, tu şi Evan daţi dovadă de o reală ospitalitate. Evan tastează ceva pe calculatorul său şi, supraveghind codurile, îmi dau seama că chitaristului îi este dată o cameră.

---

[4] Mai Tai - cocktail din rom si sucuri de fructe, în care se adaugă bucăţi de ananas sau alte fructe şi o orhidee, (n. trad.)

Camera mea. Nu cea în care sunt, ci aceea în care ar trebui să fiu. Numărul 707. Scot faxul pe care Marie de la Centrul de Rezervări Mondiale Kensington Place mi l-a trimis ieri, doar ca să verific încă o dată.

Fireşte, chitaristul este înregistrat în camera mea. Nu numai atât - Evan îl înscrie cu numele meu.

Ies pe străzile oraşului. Tu şi Evan vă prefaceţi că nu mă băgaţi în seamă, dar vă văd cum mă urmăriţi cu ochii în timp ce ocolesc uşierul, care e plantat ca un ficus mort dinaintea ieşirii, şi împing cu umărul masa inertă a uşii rotitoare. A început să ningă pentru a unsprezecea oară azi. Merg prin metropolă până la Oraşul Televiziunii şi iau ceva de băut la un bar de acolo, un loc adevărat unde se întâlnesc Revizorii de Profile. Genul de local unde mă mândresc că pot fi văzut. Când mă întorc la hotel, tura s-a schimbat, tu şi Evan păreţi să fi plecat în viscolul care ia rapid amploare, iar singura persoană de acolo e recepţionera de noapte.

Stau acolo timp de vreo zece minute în timp ce ea sfârşeşte o conversaţie cam animată, pe subiecte multiple, cu o prietenă din Irlanda.

- Stark, zic, pe când ea închide telefonul. Camera 707. Mi-am lăsat cartela-cheie în cameră.

Nici măcar nu cere să-mi vadă actele de identitate, pur şi simplu îmi face altă cartelă-cheie. Serviciile proaste au farmecul lor, dar trec cu liftul prin dreptul etajului şapte şi urc în continuare către propria mea celulă, fiindcă vreau să fac treaba asta cum trebuie.

Mă conectez la Măţăraie. Verific ce se întâmplă în camera 707.

Prima chestie la care mă uit este înregistrarea robobarului. Indiferent cine-i acolo înăuntru, a dat deja gata patru beri şi două ape minerale plate. Şi un Mai Tai prost.

Presupun că aici sunt un iniţiator de modă. O bănuială îmi aterizează cu un bufnet în cortex. Scot o bere din propriul meu robobar şi derulez înapoi banda camerei de supraveghere din holul recepţiei până la miezul nopţii.

Tu şi Evan îi predaţi ştafeta fetei irlandeze. Apoi, ca Picard şi Riker în drum spre Puntea Zece după o zi lungă de negocieri delicate, vă îndreptaţi direct către Ascensorul Trei, singurul care pare să fie conectat la curent. Aşa încât verific şi înregistrarea

activităţii ascensorului - nu ca să fiu monoton sau aşa ceva, dar totul e în Măţăraie - şi deh-sigur, se pare că tu şi Evan v-aţi dus drept la etajul şapte. Eşti acolo înăuntru, îmi dau seama, cu amicul tău chitarist care poartă pantaloni scurţi în mijlocul iernii şi bei bere proastă şi cocktailuri Mai Tai din robobarul meu.

Urmăresc traficul Măţăraiei către camera 707. Aţi făcut nişte surfing la întâmplare ca oricine altcineva, cam ca un preludiu, dar de atunci pur şi simplu aţi înfulecat gigabyte după gigabyte de date criptate.

Trebui' să fie mass media; numai mass media ocupă atât de mulţi octeţi. Vine dintr-o sursă necunoscută, în mod clar nu de la marile noduri centralizate ale Măţăraiei - dar semnalul a fost retransmis până i-a Venit acru, a fost reflectat de sateliţi militari indieni, divizat în porţiuni minuscule, deghizat în autorizaţii pentru cărţi de credit, recanalizat prin centrale telefonice manuale din Nigeria, reasamblat în baze de date piratate ale unor companii de asigurare din Olanda. Rezultat: n-o să urmăresc niciodată semnalul înapoi până la sursă, sau surse.

Chestia care-i de zece ori mai ciudată: emiţi date. Îi răspunzi Măţăraiei. Ţi-ai transformat camera - camera mea - într-o staţie de emisie. Din câte îmi dau seama, poţi să ai un public pentru transmisie în direct din studio acolo, cu tine.

Toate treburile pe care le emiteţi sunt, de asemenea, criptate.

Acu'. Aparatul meu are din construcţie nişte chestii naşpa pentru spart coduri, echipament de Revizor de Profile, dar toate programele astea pur şi simplu ricoşează din codurile voastre. Voi, flăcăi, sunteţi cypherpunks, sau cel puţin cunoaşteţi câţiva. Folosiţi coduri atât de tari încât sunt ilegale. Concluzia: vorbiţi cu alţi tipi - alţi tipi ca voi - care probabil stau pe ţest în alte camere de hotel Kensington Place în întreaga lume în acest moment.

Totul se leagă. Nu-i de mirare că Kensington Place are servicii atât de legendar de mizerabile. Nu-i de mirare ca e-atât de neprofitabil. Întregul lanţ hotelier a fost infiltrat.

Iar ce-i cu adevărat sclipitor este ca toate rahaturile alea ciudate pe care le tragi din Măţăraie, toată pileala pe care o scoţi din robobarul meu, or să ajungă ataşate la profilul meu, în timp ce tu sfârşeşti prin a părea supărător de normală.

Într-un fel îmi place. Aşa încât investesc încă o juma' de oră din viaţa mea aşteptând un ascensor, cobor cu el până în holul recepţiei, mă duc până la un magazin non-stop de după colţ şi cumpăr două pachete de câte şase cutii - un set cu poşirca ieftină şi la modă pe care o bei şi unul cu marca ta preferată de apă minerală. Îmi dau seama că eşti meseriaşă, fiindcă apa ta costă mai mult decât berea.

Zece minute mai târziu stau în faţa intrării la 707, asudând ca un puştan de liceu într-un smoching de proastă calitate în seara banchetului. După câteva minute, enormul patetism al acestei mici scene începe să mă stânjenească şi aşa se face că bag un pachet la subsuoară şi-mi trec cartela prin fanta uşii. Luminiţa verde clipeşte către mine cu un aer ştiutor. Deschid uşa cu umărul, spunând:

— Am venit acasă, dragă!

Nici un răspuns. Trebuie să-mi croiesc drum printr-un coridor îngust pe lângă baie şi debarale înainte să pot vedea camera propriu-zisă. Intru cu ceea ce sper că e un zâmbet ne-monstruos. Stropi fini, umezi şi calzi, îmi împroaşcă faţa. Mi se preling în gură. Sunt savuroşi.

Camera are cam un metru pătrat de spaţiu liber pe podea, pe care l-aţi sporit la unul şi jumătate îngrămădind mobila în baie. În mijlocul acestui spaţiu este tipul cu chitara, dezbrăcat până la pantalonii lui coloraţi lungi până la genunchi. Cântă la chitară, dar aceasta nu-i conectată la nimic. Aud nişte zdrăngăneli melodioase, dar pleznetul degetelor sale pe corzi, bufnetul bătăturilor pe grif aproape acoperă notele.

Transpiră din greu, cu toate că ferestrele sunt deschise şi vântul rece suflă în cameră, storurile fiind acoperite de condens care se scurge şi izbindu-se nebuneşte de rama neetanşă din aluminiu a ferestrei. În timp ce munceşte la solo, oftând şi mormăind din cauza efortului, iar degetele sale-şi croiesc drum din, ce în ce mai sus pe grif, dă din cap încolo şi-ncoace şi părul îi plezneşte de jur împrejur ca un bici, trimiţând în toate părţile sudoare. Poartă ochelari de soare negri.

Evan este cocoţat ca o primată arboricolă pe terminalul de Măţăraie al camerei, care e fixat pe perete cam la nivelul capului. Picioarele-i sunt larg depărtate pentru a expune ecranul, pe care se sparg valuri de paraziţi vizuali alb-negru. Căldura maternă a tubului cu raze catodice îi pătrunde, pre-

supun, fesele.

În poala lui se află cam cel mai barosan procesor de mass media pe care l-am văzut vreodată şi, judecând după cablurile groase care-i ţâşnesc din spate, se pare că l-a burduşit cu plăci de extensie mortale. Poartă şi el ochelari de soare negri, exact ca ai chitaristului; dar acum văd că nu sunt ochelari de soare, sunt instalaţii RV, de fapt unele destul de bune. Evan poartă şi o pereche de mănuşi de date. Mâinile şi degetele i se mişcă permanent. Uneori face mişcări de tastare, alteori întinde mâna şi apucă lucruri imaginare şi le mişcă, uneori întinde degetul arătător şi navighează prin spaţiul virtual, iar alteori emite rafale într-un fel de limbaj al semnelor.

Tu - tu eşti în cea mai mare parte în spaţiul aerian de deasupra patului, coborând frecvent, folosind patul ca pe o trambulină şi plasă de siguranţă. Fiecare fetiţă de trei ani care ţopăie în mod ilicit în pat probabil că aspiră la nivelul intensităţii tale. Ai şi tu echipamentul RV, ai mănuşi de date, ai benzi Velcro împrejurul încheieturilor mâinilor, coatelor, taliei, genunchilor şi gleznelor, care-ţi urmăresc poziţia fiecărei părţi a corpului în spaţiul tridimensional. În afară de acestea, te-ai dezbrăcat şi ai rămas cu pantaloni scurţi voluminoşi, în carouri, şi o brasieră de dimensiuni generoase.

Te dezlănţui. N-am văzut niciodată pe nimeni dansând aşa. Ai pisat în picioare cuvertura şi pernele până le-ai făcut pilaf. Îţi stau în cale, aşa încât le arunci cu şuturi răzbunătoare din pat şi aterizezi iar, agitându-te atât de tare încât nu-mi vine să cred că încă n-ai zburat din pat. Brasiera ţi-e leoarcă. Gâfâi greu şi constant şi în sincronizare cu ritmul, pe care nu pot să-l aud, dar pot să-l ghicesc.

Nu mă abţin să privesc. Ai un tatuaj PRĂSEŞTE-TE PÂNĂ MORI. Iar acolo, pe celălalt sân, este altceva. Intru în cameră ca să mă uit mai bine, aspirând un iz enorm de parfum, şi sudoare şi bere. Al doilea tatuaj e constituit dintr-o inscripţie mică, dar clară, bleumarin, precum acelea brodate pe cămăşile de bowling, care zice HĂCUIŢI MĂŢĂRAIA.

Nu e prea greu să trasez legăturile. O sârmă încolăcită iese din chitară, traversează podeaua şi sare să se conecteze la procesorul naşpa de mass-media al lui Evan. Ai o instalaţie fără fir legată la talie, iar receptorul este conectat şi el la aparatul lui Evan. Şi mufa de emisie a lui Evan, pe de altă parte, e conectată

direct la mufa din cameră a Măţăraiei.

Mi-e ruşine să observ că porţiunea mea de creier cu funcţie de Revizor de Profile Rangul 1 se gândeşte că şedinţa asta mică şi ciudată de mimă are NIŞA NEEXPLOATATĂ A PIEŢEI - COMANDAŢI ACUM! scris peste tot cu litere groase galbene care pâlpâie.

Chitaristul se adânceşte atât de tare în solo încât se lasă nesigur în genunchi şi aproape cade. Se apleacă mult pe spate, muşchii abdominali i se adună în noduri, părul ud i se leagănă şi adună scame de pe covor în timp ce el îşi clatină capul încolo şi încoace.

Întregul aranjament este deprimant de familiar: este exact ca-n liceu, când m-am îndrăgostit nebuneşte de o fată, şi cu toate că eram în aceeaşi cameră cu ea, respirând acelaşi aer, împărţind acelaşi spaţiu, ea nu ştia că exist; avea propria reţea de prieteni, distrându-se toţi pe o frecvenţă pe care eu, n-o puteam prinde, existând pe un alt plan pe care eu nu-l puteam nici măcar vedea.

Pe măsuţa de toaletă e un bilet, mâzgălit pe hârtia hotelului cu un pix de hotel cu mina uscată. BINE-AI VENIT, CHAZ, zice. CONECTEAZĂ-TE ŞI VINO SĂ PETRECI CU NOI! după care urmează zece rânduri de chestii gen: A073 49D2 CD01 7813 000F B09B 323A E040, ceea ce evident este o cheie de criptare, scrisă în sistemul hexadecimal iubit de hackeri. Este cheia către planul în care tu şi amicii tăi vă aflaţi în acest moment.

Dar eu nu sunt Chaz.

Deschid sertarul biroului ca să dau la iveală faxul camerei, o caracteristică specială Kensington Place pe care Marie mi-a ridicat-o în slăvi în mod cât se poate de plictisitor. Bag biletul în fax şi apăs tasta Copy, îndes copia în buzunar când e gata şi las biletul unde l-am găsit. Las cele două pachete cu câte şase cutii pe măsuţa de toaletă ca pe un sacrificiu ritual si mă strecor afară din cameră iară să privesc înapoi. Un lift urcă spre mine, P M 2 3 4 5 6 şi apoi DING şi uşile se deschid, iar din lift iese un tip care nu poate fi decât Chaz, cu mii de fulgi de zăpadă prinşi în păr, licărind în lumină ca şi când tocmai a ieşit din Tărâmul Zânelor. Are un fel de expresie deosebită pe figură în timp ce iese din ascensor, iar când facem schimb de locuri şi eu apăs butonul pentru parter, o recunosc: Chaz e fericit. Mai

fericit decât mine.

[*Originally published in „Wired” Oct. 1994*]